

Japonská encefalitida

Japonská encefalitida (JE) je infekční onemocnění mozku, které se vyskytuje v některých oblastech **Asie a v Austrálii**. JE virus je nejčastějším původce encefalitid v Asii.

Etiologie a epidemiologie

JE patří mezi arbovirózy, je vyvolaná RNA virem z rodu *Flavivirus*. Rezervoárem viru jsou divocí ptáci, kromě toho také prasata. Vzácně může být člověk infikován bezpříznakovým nositelem viru. Přenašečem jsou komáři, vzhledem k jejich typickému výskytu v oblasti vodních ploch a rýžových polí je nemoc častá v zemědělských oblastech.

Klinický obraz

Onemocnění má různou závažnost od inaparentního průběhu po těžké encefalitidy. V 90 % případů probíhá infekce bez klinických známek, těžší průběh očekáváme u turistů v daných oblastech. Onemocnění může progredovat do těžké encefalitidy. Po 5–15denní inkubační době se u pacienta manifestuje horečkou, zimnicí, bolestí hlavy a kloubů. Pacienti jsou unavení, pozorujeme změny vědomí, delirium až bezvědomí, onemocnění může mít i vleklý průběh. U 30 % nemocných, kteří prodělají závažnou encefalitidu, pozorujeme reziduální neurologické, intelektuální či fyzické postižení.

Diagnostika

Pro průkaz viru využíváme stanovení *JEV-specifických* IgM protilátek v mozkomíšním moku či v séru, nejlépe PCR diagnostikou. V mozkomíšním moku dále nalézáme obraz typický pro aseptickou meningitidu, v krevním obraze stanovujeme leukocytózu.

Terapie a prevence

Léčba je symptomatická, pacienti s obrazem rozvinuté encefalitidy musejí být hospitalizováni jednotkách intenzivní péče.

K dispozici je inaktivovaná i živá vakcína, v některých asijských zemích se provádí preventivní očkování v dětském věku. V ČR jsou vakcíny k dispozici v očkovacích centrech. Obvykle se očkování doporučuje cestovatelům do endemických oblastí, kteří budou pobývat ve venkovském prostředí.

Odkazy

Reference

1. Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health, Baltimore, Maryland. Incubation Periods of Mosquito-Borne Viral Infections: A Systematic Review. *The American Journal of Tropical Medicine and Hygiene* [online]. 2014, vol. 90(5), 882–891, s. N/A, dostupné také z <<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4015582/>>. ISSN 0002-9637.
2. WHO. Japanese Encephalitis Vaccines: WHO position paper – February 2015. *The Weekly Epidemiological Record (WER)* [online]. 2015, vol. 90, no. 9, s. 69–88, dostupné také z <<http://www.who.int/wer/2015/wer9009.pdf?ua=1>>.

Použitá literatura

- VOKURKA, Martin a Jan HUGO, et al. *Velký lékařský slovník*. 9. vydání. Praha : Maxdorf s.r.o., 2010. ISBN 978-80-7345-202-5.
- BENEŠ, Jiří, et al. *Infekční lékařství*. 1. vydání. Galén, 2009. 651 s. s. 129, 130. ISBN 978-80-7262-644-1.
- WHO. Japanese Encephalitis Vaccines: WHO position paper – February 2015. *The Weekly Epidemiological Record (WER)* [online]. 2015, vol. 90, no. 9, s. 69–88, dostupné také z

Japonská encefalitida

Japanese Encephalitis

Geografické rozšíření japonské encefalitidy

Původce	virus Japonské encefalitidy (<i>Flavivirus</i>)
Přenos	komáři
Inkubační doba	5–15 dnů ^[1]
Klinický obraz	od subklinického průběhu po závažné encefalitidy
Léčba	symptomatická, u encefalitidy často nutné pacienta hospitalizovat na JIP
Očkování	vakcinace v ČR není povinná
Incidence v ČR	1,8/100 000 obyvatel (v endemických oblastech) ^[2]
Klasifikace a odkazy	
MKN	A83.0 (https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/A83.0)
MeSH ID	D004672 (https://www.medvik.cz/bmc/link.do?id=D004672)
MedlinePlus	001415 (https://medlineplus.gov/ency/article/001415.htm)
Medscape	233802 (https://emedicine.medscape.com/article/233802-overview)

<<http://www.who.int/wer/2015/wer9009.pdf?ua=1>>.